

متن پرسش

سلام علیک استاد خدا قوت: استادی چندی پیش یکی از دوستان این بحث را مطرح کردند که ما در باب تطابق صور ذهنی با خارج برهانی وجود ندارد و در فلسفه‌ی اسلامی جوابی و برهانی بر آن اقامه نشده است و این که علامه رضوان الله علیه می‌فرماید بدیهی است اینکه جواب و برهان نیست و این شبهه و حرف بابش از ایده آلیست‌ها است که می‌گویند ما هر آنچه که هست در ذهن است خارجی از ما وجود ندارد و از این باب چندی از دوستان ما به شدت در سختی افتادند و بحث‌هایی زیادی کردیم ولی باز هم نتیجه بخش نبود که واقعا این نظریه چگونه است که این آقایان ادعا دارند بر اینکه ما جوابی نداریم برای آن و فلاسفه ما برای آن حرفی در خور ندارند و حتی برخی هم از فلاسفه‌ی ما فرمودند که ما برای این برهانی نداریم استاد می‌خواستم ببینم چه جواب و برهانی برای آن می‌توان یافت؟!

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: عرایضی در جواب سؤال‌های شماره‌ی ۱۱۲۸۲ و ۱۱۶۲۳ و ۱۴۵۳۳ شده. همان‌طور که علامه می‌فرمایند این یک امر بدیهی است که هرکس در خود می‌یابد که مثلاً شما در حال صحبت کردن با بنده هستید. آری! بنا به گفته‌ی جناب ملاصدرا؛ نفس ناطقه‌ی انسان به جهت مجردبودنش توان آن را دارد که مطابق آنچه در خارج از ذهن ما هست را، در عقل و ذهن ما ایجاد کند. موفق باشید